

Bruxelles, den 2.6.2014
COM(2014) 423 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Portugals nationale reformprogram for 2014

og med Rådets udtalelse om Portugals stabilitetsprogram for 2014

{SWD(2014) 423 final}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Portugals nationale reformprogram for 2014

og med Rådets udtalelse om Portugals stabilitetsprogram for 2014

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹, særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen²,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet³,

som henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik,

og som tager følgende i betragtning:

- (1) Den 26. marts 2010 godkendte Det Europæiske Råd Kommissionens forslag til en ny strategi for beskæftigelse og vækst, Europa 2020, baseret på en øget samordning af de økonomiske politikker, som fokuserer på de nøgleområder, hvor der skal gøres en særlig indsats for at øge Europas potentiale for bæredygtig vækst og konkurrenceevne.
- (2) På grundlag af Kommissionens forslag vedtog Rådet den 13. juli 2010 en henstilling om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker (2010-2014) og den 21. oktober 2010 en afgørelse om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker, som tilsammen udgør de "integrerede retningslinjer". Medlemsstaterne blev opfordret til at tage de integrerede retningslinjer i betragtning i deres nationale økonomiske politik og beskæftigelsespolitik.

¹ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

² COM(2014) 423 final.

³ P7_TA(2014)0128 og P7_TA(2014)0129.

- (3) Den 29. juni 2012 vedtog medlemsstaternes stats- og regeringschefer en vækst- og beskæftigelsespagt, som udgør en sammenhængende ramme for indsatsen på nationalt plan og på EU-plan samt i euroområdet under anvendelse af alle tilgængelige løftestænger, instrumenter og politikker. De traf beslutning om tiltag, der skal iværksættes af medlemsstaterne, og forpligtede sig navnlig fuldt ud til at nå målene i Europa 2020-strategien og gennemføre de landespecifikke henstillinger.
- (4) Portugal var underlagt et makroøkonomisk tilpasningsprogram indtil den 17. maj 2014 i overensstemmelse med artikel 1, stk. 2, i Rådets afgørelse 2011/344, som fastsatte, at den finansielle støtte ville blive stillet til rådighed i tre år. Den 19. marts 2014 besluttede Rådet at stille støtten til rådighed i yderligere seks uger for at kunne foretage en omfattende og grundig vurdering af programvilkårenes overholdelse og give mulighed for en velordnet betaling af den sidste lånetranche. I henhold til artikel 12 i forordning (EU) nr. 472/2013 var Portugal således fritaget for overvågningen og vurderingen under det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker i programmets løbetid. Da Portugal ikke længere er underlagt programmet, bør landet atter i fuld udstrækning integreres i det europæiske semester.
- (5) Den 13. november 2013 vedtog Kommissionen den årlige vækstundersøgelse⁴, som markerede starten på det europæiske semester for 2014 om samordning af de økonomiske politikker. Samme dag vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 rapporten om varslingsmekanismen⁵.
- (6) Den 20. december 2013 tilsluttede Det Europæiske Råd sig prioriteterne for at sikre finansiell stabilitet, finanspolitisk konsolidering og tiltag til fremme af vækst. Det understregede behovet for at fortsætte en differentieret og vækstfremmende finanspolitisk konsolidering, genetablere normale låneforhold i økonomien, fremme vækst og konkurrenceevne, håndtere arbejdsløsheden og de sociale konsekvenser af krisen og modernisere den offentlige forvaltning.
- (7) I henhold til forordning (EU) nr. 472/2013 var Portugal fritaget for at fremlægge et stabilitetsprogram og et nationalt reformprogram, så længe det var omfattet af det makroøkonomiske tilpasningsprogram. Den 30. april 2014 fremlagde landet ikke desto mindre et ajourført finanspolitisk strategidokument og en skrivelse fra regeringen med en gennemgang af den seneste udvikling med hensyn til Europa 2020-målene. Den 17. maj fremlagde regeringen sit igangværende reformprogram samt nye initiativer, der skal skabe bæredygtig vækst, i dokumentet *The Road to Growth, a medium-term reform strategy for Portugal*.
- (8) Målet med den budgetstrategi, der er beskrevet i det finanspolitiske strategidokument for 2014, er at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud senest i 2015 på en holdbar måde og opfylde den mellemfristede målsætning senest i 2017. Ifølge strategien er det planen at reducere det offentlige underskud til 4 % af BNP i 2014 og reducere det yderligere til 2,5 % af BNP i 2015 i overensstemmelse med målene i de henstillinger, der blev fremsat den 21. juni 2013 som led i proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, og genbekræftet i den tolvte gennemgang af det makroøkonomiske tilpasningsprogram. Den 30. maj 2014 har den portugisiske forfatningsdomstol imidlertid ophævet konsolideringsforanstaltninger, der forventedes at påvirke budgetresultatet for 2014 med ca. 0,35 % af BNP, med mulige følgevirkninger også i 2015. For at nå de aftalte mål vil regeringen være nødt til at gennemføre andre foranstaltninger af en tilsvarende størrelsesorden.

⁴ COM(2013) 800 final.

⁵ COM(2013) 790 final.

Forfatningsdomstolen mangler dog stadig at træffe to afgørelser, hvilket gør det svært at foretage en fuldstændig kvantificering af de foranstaltninger, der skal iværksættes. I betragtning af den begrænsede tid, der er til rådighed, kan regeringen blive nødt til at vælge foranstaltninger, som er mindre vækstfremmende, navnlig på indtægtssiden. Med hensyn til perioden efter 2015 bekræftes i strategien målet om at opfylde den mellemfristede målsætning senest i 2017 ved hjælp af en strukturel indsats på 0,5 % af BNP i 2016 og et strukturelt underskud på 0,5 % i 2017. Ifølge strategien vil den offentlige bruttogæld nå sit højeste (ca. 130,5 % af BNP) i 2014 og gradvist begynde at falde fra 2015. Det makroøkonomiske scenarie, der ligger til grund for strategiens budgetmæssige fremskrivninger, er i tråd med det, der blev fastsat i den tolvte gennemgang af det makroøkonomiske tilpasningsprogram, og som er ved at blive analyseret af rådet vedrørende de offentlige finanser. De finanspolitiske konsolideringsforanstaltninger i 2014 anslås at være tilstrækkelige til at kunne opfylde underskuds målet på 4 % af BNP. Der er dog fortsat visse risici for, at målet ikke nås, navnlig på grund af juridisk usikkerhed og usikkerhed om, hvordan de tiltag, der skal sikre en mere effektiv styring af visse statsejede virksomheders gældsbyrde, vil påvirke statistikkerne. Budgettilpasningen i 2015 bygger på finanspolitiske konsolideringsforanstaltninger i størrelsesorden 0,8 % af BNP, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt til at opfylde målet om et offentligt underskud på 2,5 % af BNP. På grundlag af vurderingen af programmet og Kommissionens prognose og i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 finder Rådet, at strategiens mål er i overensstemmelse med kravene i stabilitets- og vækstpagten.

- (9) Det er nødvendigt at understøtte den finanspolitiske konsolidering med yderligere reformer af systemet for forvaltning af de offentlige finanser. Trods de fremskridt, der er gjort i kraft af det makroøkonomiske tilpasningsprogram, skal især den gennemgribende reform af budgettrammeloven fuldføres, og der er behov for en yderligere indsats for nøje at sikre udgiftskontrollen ved at håndhæve loven om kontrol af forpligtelser og for at forhindre en yderligere opbygning af restancer i den offentlige sektor. Den fortsatte omstrukturering af statsejede virksomheder, som skal sikre deres finansielle bæredygtighed, og en stram kontrol med pensions- og sundhedsudgifterne vil være afgørende. På indtægtssiden er det muligt at gøre afgiftssystemet mere vækstorienteret og sikre en bedre overholdelse af skattereglerne.
- (10) Portugal har problemer med arbejdsløsheden, der trods det seneste fald fortsat er meget høj, især blandt unge. Landet havde en arbejdsløshed på 17 % i 2013 og en ungdomsarbejdsløshed på 37,7 %, hvilket er væsentligt højere end EU-gennemsnittet, og også procentdelen af unge, der ikke er under uddannelse, i arbejde eller i praktik, er væsentlig højere. Portugals beskæftigelsesfrekvens, som traditionelt har været høj, er faldet markant siden den økonomiske krises start, fra 73,1 % i 2008 til 65,6 % i 2013. Med hensyn til ungdomsarbejdsløsheden og i overensstemmelse med målsætningen for en ungdomsgaranti er de største problemer stadig, at der ikke gøres nok for at nå ud til unge, der ikke er registreret, og at uddannelsessystemet i højere grad skal tilpasses efter behovene på arbejdsmarkedet. Portugal har i henhold til det makroøkonomiske tilpasningsprogram gennemført en bred vifte af arbejdsmarkedsreformer, som har til formål at lempe den alt for restriktive lovgivning om sikkerhed i ansættelsen, gøre lønfastsættelsesmekanismerne mere fleksible og sikre en mere velfungerende offentlig arbejdsformidling og mere velfungerende aktiveringspolitikker. Der er dog fortsat problemer med at dæmme op for segmenteringen af arbejdsmarkedet og forbedre justeringen af lønnen i forhold til de økonomiske forhold. Det ville være nyttigt at foretage en uafhængig evaluering af

virksomheden af de seneste reformer af systemet med sikkerhed i ansættelsen for navnlig at vurdere reformernes betydning for jobskabelsen, usikkerheden i ansættelsen, de samlede lønomkostninger samt antallet af afskedigelsessager, der er blevet indbragt for retten, og sagernes udfald. Trods indsatsen for at begrænse de negative sociale konsekvenser har den nødvendige økonomiske tilpasning efter krisen haft negative følger i form af fattigdom.

- (11) Portugal har gjort markante fremskridt med gennemførelsen af reformen af sit uddannelsessystem gennem adskillige tiltag til at bekæmpe skolefrafald, sikre, at flere unge gennemfører en videregående uddannelse, og dække behovene på arbejdsmarkedet. Den fulde gennemførelse og effektive udnyttelse af midlerne er dog fortsat afgørende. Der skal navnlig gøres en større indsats for at mindske den manglende overensstemmelse mellem udbudte og efterspurgte kompetencer, bl.a. ved at højne kvaliteten af erhvervsuddannelserne, herunder vekseluddannelserne, og gøre dem mere attraktive, fremme arbejdsgivernes inddragelse i udformningen af uddannelsesprogrammer og sikringen af passende jobtræningsmuligheder og praktikpladser. Det er også nødvendigt at sikre en effektiv indførelse af erhvervsvejledning og -rådgivning for studerende på ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser i lyset af behovene på arbejdsmarkedet og de efterspurgte kompetencer og styrke samarbejdet med erhvervslivet.
- (12) Portugal har på grundlag af det makroøkonomiske tilpasningsprogram taget vigtige skridt til at forbedre banksektorens kapitalgrundlag og skærpe banktilsynet og reglerne for afvikling af banker. Der er dog fortsat alvorlige problemer, som skal overvåges nøje og løses, bl.a. de portugisiske bankers rentabilitet. Tallene for første kvartal 2014 viser, at nogle af de støttemodtagende banker har haft overskud. Foringelsen af aktivernes kvalitet er fortsat et problem, eftersom nedskrivningsniveauet stadig er højt og ligger på ca. 6 % for de samlede udlåns vedkommende og er særlig højt for misligholdte udlån (10,6 %), især i virksomhedssegmentet (over 16 %). Portugal har vedtaget en række foranstaltninger, der skal gøre det lettere at yde lån til rentable virksomheder, men finansieringsbetingelserne er svære at opfylde, især for små og mellemstore virksomheder, og udbuddet af andre finansieringsmuligheder for erhvervslivet end bankbaseret finansiering er begrænset. Antallet af nyudstedte lån til små og mellemstore virksomheder faldt med 4,8 % i 2013 sammenlignet med 2012. Den gennemsnitlige rente på nye lån til portugisiske virksomheder er faldet en anelse siden starten af 2013, men er fortsat væsentlig højere end gennemsnittet for euroområdet. I lyset af virksomhedernes høje gældsbyrde og behovet for en yderligere nedgearing i banksektoren er bankernes mulighed for at yde lån til rentable virksomheder på rimelig vilkår fortsat begrænsede.
- (13) Med henblik på at sikre en effektiv og bæredygtig energisektor og reducere energiomkostningerne for økonomien har Portugal indført to sæt foranstaltninger i henhold til det makroøkonomiske tilpasningsprogram. Lejepriserne i energisektoren skal dog sænkes yderligere, og der skal gøres noget ved den høje og stigende tarifgæld. I den forbindelse offentliggjorde Portugal for nylig et tredje sæt foranstaltninger, bl.a. en forlængelse af den særlige afgiftsordning for energiselskaber for 2014 frem til 2015. Derudover skal den grænseoverskridende integration af energinettene forbedres og gennemførelsen af sammenkoblingsprojekter for el og gas fremskyndes og nøje følges op. I transportsektoren er der i henhold til programmet især gjort fremskridt med hensyn til at forbedre de portugisiske havnes konkurrencestilling, fastlægge en samlet,

langsigtet transportplan efter at have rettet op på svagheder og mangler og forbedre lovgivningen og reglerne på området. Der er dog behov for yderligere foranstaltninger for at sikre den faktiske gennemførelse af den samlede, langsigtede transportplan og handlingsplanen for reformen af havnene. Der er desuden taget skridt til at sikre transportmyndighedens uafhængighed og kapacitet og sektorens statsejede virksomheders finansielle bæredygtighed og styrke effektiviteten og konkurrencen inden for jernbanetransport.

- (14) Der er gennemført en skelsættende reform af udlejningsmarkedet i byområder, som skal gøre boligmarkedet mere dynamisk, bl.a. ved at sikre en bedre balance mellem udlejers og lejers rettigheder og forpligtelser, sikre større fleksibilitet med hensyn til valg af kontrakternes løbetid og give incitamenter til at udføre renoveringsarbejder. Det er endnu for tidligt at foretage en samlet vurdering af reformens virkning på grundlag af dataene om de vigtigste markeds kræfter og om den sorte økonomi på det portugisiske lejemarked. Portugal har gjort markante fremskridt med hensyn til at forbedre erhvervsforholdene, navnlig ved at skabe bedre rammevilkår, fremme iværksætterkulturen og forbedre insolvensbehandlingen for kriseramte virksomheder. Der bør nu lægges vægt på gennemførelsen. Det går fremad med at forenkle de administrative procedurer og licensprocedurerne, men en række tiltag er endnu ikke gennemført i deres helhed. Der skal gøres en ekstra indsats for at fjerne konkurrencehæmmende faktorer i servicesektoren, især ved at indføre sektorbaserede ændringer, og inden for liberale tjenesteydelser ved at vedtage lovgivning om de resterende erhvervsorganisationer. Med hensyn til regulering og konkurrence er der behov for opfølgende foranstaltninger for at sikre de nationale sektortilsynsmyndigheders og konkurrencemyndighedens uafhængighed og autonomi. Betalinger fra det offentlige er stadig meget forsinkede.
- (15) Der er inden for rammerne af det makroøkonomiske tilpasningsprogram gjort gode fremskridt med hensyn til at rationalisere og modernisere den offentlige forvaltning, hvad angår ansættelse, lønpolitik, arbejdsvilkår, organisatorisk effektivitet og servicens kvalitet. Nogle af de planlagte reformtiltag er dog endnu ikke blevet gennemført, og gennemførelsen skal forbedres. Selv om der er gjort markante fremskridt for at gøre retssystemet mere effektivt, er der behov for yderligere forbedringer, især hvad angår sagsbehandlingstiden, antallet af afsluttede sager, antallet af verserende sager samt overvågnings- og evalueringsprocessen.
- (16) Den [17. juni 2014] afsluttede Kommissionen den tolvte og sidste gennemgang i henhold til det makroøkonomiske tilpasningsprogram for Portugal. På grundlag af sin analyse konkluderede Kommissionen, at den vellykkede gennemførelse af programmet var afgørende for håndteringen af de økonomiske og finansielle risici og for reduceringen af ubalancer. Portugal har i henhold til programmet vedtaget en bred vifte af vanskelige strukturreformer, som nu begynder at bære frugt i form af øget konkurrenceevne og begyndende økonomisk vækst, men det er endnu for tidligt at vurdere reformernes indvirkning på økonomien. Det er derfor afgørende fortsat at overvåge alle gennemførte reformer for at vurdere, om de bidrager til at styrke konkurrenceevnen, resultaterne og beskæftigelsen.
- (17) Eftersom Portugal efter udløbet af det makroøkonomiske program, som juridisk set udløber den 28. juni 2014, på ny vil være fuldt ud integreret i det europæiske semester, har Kommissionen på grundlag heraf og i lyset af sin tolvte og endelige gennemgang i henhold til det makroøkonomiske tilpasningsprogram vurderet de dokumenter, som Portugal har forelagt. Den har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Portugal, men også

til, i hvor høj grad de er i overensstemmelse med EU-regler og -retningslinjer, da der er behov for at styrke Unionens samlede økonomiske styring, ved at der fra EU-niveau gives input til kommende nationale beslutninger. Dens henstillinger til Portugal under det europæiske semester er afspejlet i henstilling (1) til (8) nedenfor.

- (18) På baggrund af denne vurdering har Rådet gennemgået Portugals stabilitetsprogram, og Rådets udtalelse⁶ afspejles særligt i henstilling (1) nedenfor. Disse henstillinger blev udformet i kølvandet på den ganske nylige og vellykkede gennemførelse af tilpasningsprogrammet og bygger således på programmets resultater for at sikre, at de fastholdes fremadrettet.
- (19) Inden for rammerne af det europæiske semester har Kommissionen også foretaget en analyse af den økonomiske politik i euroområdet som helhed. På grundlag af denne analyse har Rådet fremsat specifikke henstillinger til de medlemsstater, der har euroen som valuta. Portugal bør også sikre fuld og rettidig gennemførelse af disse henstillinger,

HENSTILLER, at Portugal i perioden 2014-2015 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. Gennemføre budgetstrategien for 2014 i sin helhed med henblik på at opfylde de finanspolitiske mål og forhindre opbygningen af nye restancer. For så vidt angår 2015 nøje gennemføre budgetstrategien som fastlagt i det finanspolitiske strategidokument for 2014 for at reducere underskuddet til 2,5 % af BNP i overensstemmelse med det fastsatte mål i den henstilling, der blev fremsat som led i proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, og samtidig sikre den nødvendige strukturelle tilpasning. Hurtigst muligt erstatte de konsolideringsforanstaltninger, som forfatningsdomstolen har afvist som forfatningsstridige, med foranstaltninger i samme størrelsesorden og kvalitet. Korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud bør ske på en holdbar og vækstorienteret måde med begrænset brug af midlertidige foranstaltninger og/eller engangsforanstaltninger. Efter korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud følge den planlagte årlige strukturelle tilpasning med henblik på at opfylde den mellemfristede målsætning i tråd med kravet om en årlig strukturel tilpasning på minimum 0,5 % af BNP – og mere i opgangstider – og sikre, at gældsbestemmelserne overholdes for at bringe den høje, generelle gældskvote på en holdbar kurs. Prioritere den udgiftsbaserede finanspolitiske konsolidering og yderligere øge effektiviteten og kvaliteten af de offentlige udgifter. Fastholde den stramme udgiftskontrol i den centrale, regionale og lokale forvaltning. Fortsætte omstruktureringen af de statsejede virksomheder. Udvikle en holdbar løsning, der kan sikre pensionssystemets mellemlange bæredygtighed, inden udgangen af 2014. Kontrollere stigningen i sundhedsudgifterne og videreføre hospitalsreformen. Gennemgå skatte- og afgiftssystemet og gøre det mere vækstorienteret. Fortsat forbedre overholdelsen af skattereglerne og bekæmpe skatteunddragelse gennem en effektivisering af skatteforvaltningen. Styrke systemet for forvaltning af de offentlige finanser ved hjælp af en hurtig færdiggørelse og gennemførelse af den gennemgribende reform af budgettrammeloven inden udgangen af 2014. Sikre en streng overholdelse af loven om kontrol af forpligtelser. Sikre en effektiv gennemførelse af en fælles løn- og løntillægsskala i den offentlige sektor fra 2015 og frem.
2. Sikre, at udviklingen i mindstelønnen fortsat er i tråd med målet om at fremme beskæftigelsen og konkurrenceevnen. Indføre et lønfastsættelsessystem, der fremmer

⁶ I henhold til artikel 5, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97.

tilpasningen af lønninger efter produktiviteten på sektor- og/eller virksomhedsniveau. I samråd med arbejdsmarkedets parter og i henhold til national praksis undersøge muligheden for midlertidige ordninger på virksomhedsniveau vedrørende opt-out fra sektoraftaler indgået mellem repræsentanter for arbejdsgiver- og arbejdstagersiden. Inden september 2014 fremsætte forslag til ordninger på virksomhedsniveau vedrørende opt-out fra sektoraftaler indgået mellem repræsentanter for arbejdsgiver- og arbejdstagersiden og forslag til ændring af de tilbageværende kollektive overenskomster.

3. Senest i marts 2015 fremlægge en uafhængig evaluering af de seneste reformer af systemet med sikkerhed i ansættelsen samt en handlingsplan for eventuelle nye reformer, der kan løse problemet med det segmenterede arbejdsmarked. Videreføre den igangværende reform af den aktive arbejdsmarkedspolitik og den offentlige arbejdsformidling, som har til formål at øge beskæftigelses- og erhvervsfrekvensen, især ved at forbedre jobrådgivningen/jobsøgningsbistanden samt aktiverings/sanktionssystemerne med henblik på at reducere langtidsledigheden og få integreret de personer, som er længst væk fra arbejdsmarkedet. Bekæmpe den høje ungdomsarbejdsledighed, især ved at foregribe, hvilke kompetencer der vil blive efterspurgt, og ved at nå ud til unge, der ikke er registreret, i overensstemmelse med målene for en ungdomsgaranti. Skærpe adgangen til minimumsindkomstordningen. Sørge for, at socialhjælpens dækning er passende, og samtidig sikre en effektiv aktivering af personer på overførselsindkomst.
4. Forbedre uddannelsessystemets kvalitet og arbejdsmarkedsrelevans for at mindske skolefrafaldet og rette op på den lave gennemførelsesprocent på uddannelserne. Sikre et effektivt offentligt forbrug i uddannelsessektoren og mindske uoverensstemmelsen mellem udbudte og efterspurgte kompetencer, bl.a. ved at højne kvaliteten af erhvervsuddannelserne og gøre dem mere attraktive og foranstalte et samarbejde med erhvervslivet. Øge samarbejdet mellem offentlige forskningsaktiviteter og erhvervslivet og fremme videnoverførsel.
5. Føre tilsyn med bankernes likviditetsstilling og potentielle kapitalunderskud, bl.a. ved hjælp af tematiske inspektioner på stedet samt stresstests. Fortsat vurdere bankernes genopretningsplaner og forbedre evalueringsprocessen, hvor det er nødvendigt. Gennemføre en samlet strategi for at nedbringe virksomhedernes gældsbyrde og styrke indsatsen for at øge udbuddet af finansieringsmuligheder, herunder til udvikling af nye forretningsidéer, ved at gøre gældsoplægningsværktøjerne (især PER og SIREVE) mere effektive for rentable virksomheder, indføre incitamenter for banker og debitorer til at deltage i omstrukturingsprocesser på et tidligt tidspunkt og forbedre adgangen til finansiering via kapitalmarkedet. Sørge for, at de fastlagte foranstaltninger bidrager til omfordelingen af midler til økonomiens produktive sektorer. Inden udgangen af september 2014 gennemføre et system for tidlig varsling for at opdage svage økonomiske forhold i virksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder, for at støtte en tidlig omstrukturering af virksomhedernes gæld, mindske små og mellemstore virksomheders lånerestancer og fremskynde afviklingen af misligholdte lån.
6. Gennemføre det andet og tredje sæt foranstaltninger i energisektoren, som skal nedbringe økonomiens energiomkostninger og samtidig udligne eltarifgælden inden 2020 og nøje følge gennemførelsen. Forbedre den grænseoverskridende integration af energinettene og fremskynde gennemførelsen af sammenkoblingsprojekter for el og gas. Gennemføre den overordnede, langsigtede

transportplan og det "kronogram", der fastlægger reformerne i havnesektoren. Sørge for, at genforhandlingerne af de nuværende havnekoncessioner og de nye godkendelsesordninger er resultatorienterede og i tråd med det indre markeds principper, især indkøbsreglerne. Sørge for, at den nationale tilsynsmyndighed på transportområdet er fuldstændig uafhængig og operationel inden udgangen af september 2014. Sikre statsejede virksomheders finansielle bæredygtighed i transportsektoren. Øge effektiviteten og konkurrencen i jernbanesektoren ved at gennemføre planen for CP Cargas konkurrenceevne efter overdragelsen af godsterminalerne og ved at sikre den statsejede infrastrukturforvalters og jernbaneselskabernes forvaltningsmæssige uafhængighed.

7. Yderligere forbedre evalueringen af det portugisiske boligmarked, bl.a. ved inden udgangen af november 2014 at indføre en mere systematisk ramme for overvågning og rapportering og offentliggøre en samlet rapport om den sorte økonomi på dette marked. Fortsætte indsatsen for at foretage yderligere kortlægninger af de reguleringsmæssige byrder med henblik på senest i marts 2015 at have kortlagt alle sektorer. Inden udgangen af september 2014 vedtage og gennemføre de tilbageværende dekretter om licensudstedelse og sektorbaserede ændringer. Inden udgangen af september 2014 afskaffe de tilbageværende restriktioner i sektoren for liberale tjenesteydelser og vedtage de ændrede vedtægter for erhvervsorganisationer, som endnu ikke er blevet vedtaget under det makroøkonomiske tilpasningsprogram. Rette op den offentlige sektors forsinkede betalinger. Sørge for, at de nationale tilsynsmyndigheder og konkurrencemyndigheden har tilstrækkelige ressourcer og hurtigt vedtage vedtægterne for den nationale konkurrencemyndighed.
8. Fortsat rationalisere og modernisere den centrale, regionale og lokale offentlige forvaltning. Gennemføre de reformer, der skal gøre retssystemet mere effektivt og øge gennemsigtigheden. Optrappe indsatsen for at evaluere gennemførelsen af de reformer, som blev indført under det makroøkonomiske tilpasningsprogram, samt planlagte og kommende reformer. Navnlig indføre obligatoriske, systematiske forudgående og efterfølgende evalueringer i lovgivningsprocessen. Indføre en funktionelt uafhængig central evalueringsenhed på regeringsniveau, som hver sjette måned skal vurdere og aflægge rapport om gennemførelsen af disse reformer, herunder overensstemmelsen med den forudgående konsekvensvurdering, og om nødvendigt træffe afhjælpende foranstaltninger.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*